

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 596/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti CAMPRI, spol. s r. o., Hlohovecká 13, Lužianky, zastúpenej advokátkou JUDr. Margitou Málikovou, Vajanského 3, Nitra, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 237/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti CAMPRI, spol. s r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti CAMPRI, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Margitou Málikovou, Vajanského 3, Nitra, ktorou namieta

porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 237/2000 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že „postupom Okresného súdu v Nitre v sporovej veci *CAMPRI, spol. s r. o., Hlohovecká 13, 951 41 Lužianky c/a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]* o zaplatenie 32 621,85 EUR s príslušenstvom, právoplatne skončenej rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 17 C/237/2000-545 zo dňa 09. 04. 2015 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 Cob/97/2016-579 zo dňa 23. 02. 2016, právoplatný 16. 05. 2016, boli porušené jeho ústavné práva, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Sťažovateľka uvádza, že „žalobou zo dňa 02. 09. 1999, doručená súdu 09. 09. 1999, sa domáhal[a] prostredníctvom Okresného súdu v Nitre rozhodnutia vo veci zaplatenia jeho pohľadávky v sume 982 765,90 Sk s príslušenstvom (prepočet 32 621,85 EUR) z titulu zaplatenia za vykonané stavebné práce v roku 1999“.

Sťažovateľka „zastáva názor, že postupom okresného súdu v konaní prišlo k dlhoročným a neodôvodneným prietahom, ktoré sú takej intenzity, závažnosti a rozsahu, že ich je možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy. Podľa názoru sťažovateľa vec, ktorá bola predmetom sporu nebola skutkovo a právne tak zložitá, nevymykala sa bežnej rozhodovacej činnosti súdov, išlo o rozhodnutie, ktoré možno považovať za jednu z najčastejších sporových vecí.“

Sťažovateľka „sa proti prvému rozsudku okresného súdu z 19. 03. 2012 odvolal[a] a v odvolaní konštatoval[a], že ak okresný súd podľa zdôvodnenia rozsudku mal dostatok dôkazov, tak mohol konať ešte v roku 2002 a rozhodnúť a ak dospel k takým skutkovým a právnym záverom a vyhodnotil dôkaznú situáciu tak, ako to vyplýva z odôvodnenia

rozsudku nie sú známe dôvody, prečo teda súd nekonal a nerozhodol za 10 rokov od podania žaloby“.

K ďalšiemu priebehu konania sťažovateľka uvádza, že „[o]kresný súd vo veci rozhodoval opätovne rozsudkom 27. 05. 2013 a návrh zamietol. Okresný súd nepostupoval v súlade s ust. § 226 O. s. p., teda nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu. Sťažovateľ opäť podal proti tomuto rozsudku odvolanie. Odvolací súd rozhodol uznesením 18. 02. 2014, kedy opäť zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že odvolanie sťažovateľa je dôvodné. Napriek tomu, že súd prvého stupňa je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný, tento ho nerešpektoval a jeho rozhodnutie je opäť zmätočné a nepreskúmateľné.“.

Sťažovateľka poukazuje na „[t]retí rozsudok súdu prvého stupňa z 09. 04. 2015, ktorým v celom rozsahu vyhovel žalobe... Krajský súd rozhodol rozsudkom 23. 02. 2016, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu, tak, že priznal istinu v sume 18 7 718,74 EUR spoločne s úrokom z omeškania. O trovách konania má súd rozhodnúť samostatným rozhodnutím do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“.

Sťažovateľka konštatuje, že „[r]ozsudky okresného a krajského súdu nadobudli právoplatnosť 16. 05. 2016“.

V závere sťažnosti sťažovateľka rekapituluje namietané porušenia v konaní okresného súdu takto:

„Sťažovateľ vidí prietahy v konaní:

- v nečinnosti súdu*
- nevypracovanie kontrolného znaleckého posudku viac ako 6 rokov*
- neuznanie sťažnosti pre porušenie práva sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, ktorú krajský súd uznal ako dôvodnú*
- nereagovanie na urgencie o vytýčenie pojednávania a rozhodnutie vo veci*
- rozhodnutie okresného súdu prvým a druhým rozsudkom zrušené odvolacím súdom a vrátené na nové konanie z dôvodu ich zmätočnosti, nepreskúmateľnosti*

- okresný súd nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu podľa § 226 O. s. p., ktorým je okresný súd viazaný
- neakceptovanie zbytočných prietahov a trvanie konania 17 rokov.“

Sťažovateľka konštatuje, že „[n]eprimerane dlhá lehota prejednávania tejto sporovej veci znamenala pre sťažovateľa právnu neistotu, vynakladanie finančných prostriedkov na účinné bránenie svojho práva zaplatením súdnych poplatkov, preddavku na vypracovanie znaleckého posudku a trov právneho zastúpenia“.

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. V konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/237/2000 bolo porušené základné právo spoločnosti CAMPRI, spol. s r.o., Hlohovecká 13, 951 41 Lužianky, garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného sudu Nitra

2. Spoločnosti CAMPRI, spol. s r.o., Hlohovecká 13, 951 41 Lužianky priznáva finančné zadostučinenie v sume 10 000 EUR, slovom desaťtisíc eur, ktoré je Okresný súd Nitra povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

3. Okresný súd Nitra je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 363,79 EUR... do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet právnej zástupkyne JUDr. Margity Málíkovej.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd

vychádza zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, IV. ÚS 258/2012). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (m. m. Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Ústavný súd taktiež už opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (rovnako aj práva na prerokovanie veci v primeranej lehote) to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07, I. ÚS 269/2012).

Z obsahu sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že „[r]ozsudky okresného a krajského súdu nadobudli právoplatnosť 16. 05. 2016“. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (11. júla 2016) už zjavne nedochádzalo k porušovaniu sťažovateľkou označených práv.

Keďže sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní, ktoré bolo pred doručením jej sťažnosti ústavnému súdu vo veci samej právoplatne skončené, je zrejmé, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti na ústavnom súde bola už jej právna neistota odstránená a tvrdené porušovanie sťažovateľkou označených práv už netrvalo.

Z dôvodu, že v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, pretože konanie bolo právoplatne skončené, ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016